

กีดไม่ปล่อย

สมชัย บวรกิตติ*

เมื่อเข้ามารับหน้าที่บรรณาธิการวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เริ่มจากเล่มปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม- เมษายน ๒๕๕๐) โดยรับจดหมายแต่งตั้งลงวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และเข้าประชุมบรรจุกองบรรณาธิการในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐. ข้าพเจ้าและบรรณาธิการร่วม ๒ ท่าน (ดร.อัญชลี จูฑะพุทธิ และ ดร.ชยันต์ พิเชียรสุนทร) ได้ลงมือปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว สามารถออกวารสารฉบับแรกได้ในเวลาเพียงเดือนเศษ.

ด้วยความรีบเร่งทำวารสารฉบับแรก เมื่อวารสารพิมพ์แล้วเสร็จก็ได้เห็นความผิดพลาดหลายประการดังที่แจ้งไว้ในบรรณาธิการแถลง ของวารสารฉบับที่ ๒ ซึ่งพบข้อผิดพลาดสำคัญคือชื่อวารสารภาษาอังกฤษ 'Journal of Thai Traditional & Alternative Medicine' ซึ่งไม่ถูกต้องทั้งความหมายและหลักภาษา. บรรณาธิการตั้งใจจะเปลี่ยนให้ถูกต้องในวารสารฉบับที่ ๒ แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากผู้ร่วมงานอ้างว่าไม่อาจทำได้เพราะเป็นงานบริหารของฝ่ายกรมผู้บังคับบัญชา. บรรณาธิการเองก็ไม่ยอมลดละ พยายามสืบหาข้อมูลหลักฐานเพื่อให้เกิดการแก้ไข โดยหาแนวร่วมผู้รู้ เริ่มจากศาสตราจารย์ ดร. นพ. ศาสตรี เสาวคนธ์ คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และรักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา (จดหมายถึงบรรณาธิการวารสารฯ ฉบับที่ ๓ หน้า ๓๐๕) พร้อมกันนั้นท่านคณบดีฯได้มีจดหมายขอความเห็นไปทางราชบัณฑิตยสถาน

(ผู้ให้ความเห็นคือ ราชบัณฑิต ดร.สมศีล ฌานวังสะ ตอบผ่านสำนักวิทยาศาสตร์) แต่ก็ยังไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง. จากนั้น บรรณาธิการได้ไปขอความเห็นจาก นายแพทย์ภัสกริจ วัฒนวิบูล อุปนายกและเลขาธิการสมาคมแพทย์จีนในประเทศไทย ให้ช่วยหาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชื่อภาษาอังกฤษของวารสารการแพทย์แผนจีน ท่านก็ได้ทำจดหมายถึงบรรณาธิการวารสารการแพทย์แผนไทยฯ (ฉบับที่ ๑ ปีที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๑ หน้า ๑๒๐) มีภาพหน้าปกวารสารการแพทย์แผนจีน (Yunnan Journal of Traditional Chinese Medicine) ประกอบเป็นตัวอย่างด้วย ก็ยังไม่มีผล. ในบรรณาธิการแถลงของวารสารฉบับเดียวกันนั้น (หน้า ๑) บรรณาธิการได้อ้างข่าวสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จไปเสนาอผลงานในต่างประเทศใช้ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ Traditional Thai Medicine ปรากฏบนจอโทรทัศน์ภาคข่าวที่ตรงกับความเข้าใจของบรรณาธิการ.

ในบรรณาธิการแถลง วารสารการแพทย์แผนไทยฯ ฉบับที่ ๓ ปีที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๑ หน้า ๒๖๓ - ๒๖๔ บรรณาธิการได้อ้างหลักฐานอีกเพื่อสนับสนุนข้อโต้แย้งความไม่ถูกต้องของชื่อภาษาอังกฤษของวารสารฯ ว่ามีข้อความในบทความ "ปฏิญญาปักกิ่งกับการส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิมและการรื้อฟื้นสาธารณสุขมูลฐาน ในมุมมองขององค์การอนามัยโลก" ที่ ดร.อัญชลี จูฑะพุทธิ ใช้ชื่อทางการขององค์การรัฐด้วยภาษาที่ถูกต้องว่า "State Administration of Traditional Chinese Medicine of China" ในหน้า ๒๗๖. ต่อมาการประชุมราชบัณฑิตที่ปรึกษาของราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ มีมติว่าควรใช้ชื่อภาษาอังกฤษของสถาบันวิจัยการ

*สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

แพทย์แผนไทยและอาโรยาศาตรา ที่กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขมานั้น ควรใช้ “Traditional Thai Medicine Research In-

stitute and Arogya Sala”. หลักฐานอีกชิ้นคือบรรณาธิการได้ไปชมพิพิธภัณฑ์แห่งชาติที่เมืองหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบข้อความในตู้กระจกมีหนังสือสำคัญชื่อ Traditional Lao Folk-tales.

เมื่อประมาณกลางเดือนมิถุนายน ศกนี้ ได้พบบทความในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ มีภาพใน MUSE June 12-18, 2010 หน้า ๑ พร้อมด้วยคำอธิบายภาพว่า “Piyarom Bunnag on the thriving future of traditional Thai medicine....” มาลงพิมพ์ให้ดูกัน.

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ หลังจากเตรียมต้นฉบับบทความ “กั๊ดไม่ปล่อย” เสร็จและเตรียมส่งสำนักพิมพ์ ได้พบพันเอก นายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม จึงเปรยให้ฟังเรื่องชื่อภาษาอังกฤษของวารสารฯ ท่านได้กรุณาสาธยายว่าการใช้ชื่อตามแบบที่วารสารฯ ใช้อยู่ Thai Traditional Medicine นั้นจะหมายความว่า เป็น “การแพทย์แบบดั้งเดิมที่ไทยนำมาปฏิบัติ” โดยจะเอาการแพทย์ดั้งเดิมของชาติไหนมาก็ได้ ไม่หมายถึงการแพทย์ดั้งเดิมของไทย แต่ถ้าใช้ชื่อตามภาษาอังกฤษแบบที่ถูกต้อง Traditional Thai Medicine จะหมายถึง “การแพทย์แผนไทยแบบดั้งเดิม”.

ผู้เขียนยังไม่แน่ใจว่าบทความนี้เมื่อออกสู่สายตาผู้อ่านแล้ว จะมีการดำเนินการเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องหรือไม่ หรือว่า บรรณาธิการยังต้อง “กัดไม่ปล่อย” ต่อไป ตรงกับคำพังเพย

ภาษาอังกฤษว่า “dogged feat” หรือชื่อ “Perpetually pursuing the precision”.